

Oktober 2022

Valgkontoret

1711 FV

VEJLEDNING ved FOLKETINGSVALGET tirsdag den 1. november 2022

Du kan finde yderligere info i Indenrigs- og Boligministeriets vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 om afholdelse af folketingsvalg.

Vejledningen kan hentes på ministeriets hjemmeside:

[Vejledning nr. 9292 af 21. marts 2022 afholdelse af folketingsvalg.pdf \(im.dk\)](#)

BREVSTEMMEGENNEMGANG – før valget, mandag den 31. oktober kl. 14

Reglerne om bedømmelse af, om brevstemmer kan tages i betragtning (godkendes), findes i folketingsvalglovens kapitel 8 og i ministeriets vejledning pkt. 8.8.4, side 97 - 100.

Alle valgsteder har digitale valglister, og alle brevstemmer er på forhånd skannet og registreret i de digitale valglister. Valgstyrernes opgave er at kontrollere følgebrevne mv. Hvis en brevstemme ikke kan godkendes (ikke tages i betragtning), skal den slettes af den digitale valgliste. Valgsekretæren sletter brevstemmer, der ikke kan godkendes.

Følgebrevet og den uåbnede kuvert med stemmeseddel skal blive i yderkuverten, til valget er slut.

Regnskab over modtagne brevstemmer - med fordeling på godkendte og ikke godkendte brevstemmer - føres i afstemningsbogen.

VALGDAGEN, tirsdag den 1. november

Praktisk information

Valgstyrerne skal møde på valgstedet kl. 7. De tilforordnede skal møde kl. 7.30.

Valgstederne åbner kl. 8.

Valgstyrerne skal træffe aftale om turnus og om, hvem der skal bistå vælgere, der ønsker hjælp til stemmeafgivning, vognstemmer, bemandede telt mv. Valgstyrerformanden **skal** opholde sig på valgstedet under hele valghandlingen og stemmeoptællingen.

Kun valgpersonale/personer, der skal deltage i valget, må få adgang til valglokalerne, før afstemningen begynder.

- Der bydes på morgenmad, frokost (varm mad), aftensmad (kold mad) og frugt samt kaffe, te, sodavand og kildevand
- Det er ikke tilladt at ryge i kommunens lokaler, herunder i valglokalerne, og valgstyrene skal sørge for, at forbuddet overholdes. På skoler må der heller ikke ryges på skolens udendørsarealer.
- De tilfornordnede har fået skriftlig besked om deres mødetider, som er:
  - kl. 7:30 til optællingen er færdig om aftenen (diæt 1.320 kr.) eller
  - kl. 7:30 – 20 hvis de på forhånd har meddelt, at de ikke deltager i optællingen (diæt 880 kr.) eller
  - Kl. 19:30 til optællingen er færdig om aftenen (diæt 440 kr.).
- Stemmeprocenterne for Frederiksberg kan følges på www.frederiksberg.dk/valg fra kl. 11.15. Procenterne opdateres hver time.

Opslag

I valglokalet er der opslag med navnene på samtlige partier, deres bogstaver og kandidaternes navne. Navnene er opført i samme rækkefølge som på stemmesedlen.

I hvert stemmerum hænger vejledning om, hvordan stemmeafgivningen foretages, og at stemmesedler kan ombyttes, hvis vælgeren er kommet til at sætte krydset forkert.

Valgets begyndelse

Inden stemmeafgivningen begynder, skal stemmemodtagerne vise de tilstedeværende, at stemmekasserne er tomme. Herefter låses kasserne.

Stemmesedlerne **skal** tælles, før de deles ud til valgbordene.

Valget begynder præcis kl. 8 med valgstyreformandens åbningstale.

Der skal være valgstyrene til stede i valglokalet under hele afstemningen.

Brevstemmer modtaget efter brevstemmegennemgangen den 31. oktober 2022 og før kl. 8, registreres i den digitale valgliste af valgsekretæren.

Brevstemmer, der ikke blev godkendt ved valgstyrernes gennemgang, slettes af valglisten (både den digitale og papirvalglisten).

Valgagitation

Valgstyrene skal sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for valgagitation i valglokalet eller andre steder i umiddelbar tilknytning til valgstedet, herunder på trapper, i gange og i skolegårde. De skal også sørge for, at vælgerne ikke bliver udsat for nogen form for holdningsmæssig påvirkning, inden de skal stemme.

Der må derfor ikke uddeles propagandamateriale eller sættes valgplakater op de nævnte steder.

Magistraten har herudover fastsat supplerende lokale regler for, hvor valgagitation ikke må finde sted på de enkelte valgsteder.

Valgsekretæren har et kort over valgstedet, hvor forbuddet mod opsætning af valgagitation – både efter loven og lokale regler – er markeret.

Valgstyrerne bør normalt ikke skride ind, hvis en vælger bærer emblemer, mærkater eller lignende, hvor der er trykt en opfordring til at stemme på et bestemt parti eller en bestemt kandidat.

Derimod må valgstyrere, tilfornordnede og kommunalt ansatte ikke bære politiske emblemer, mærkater eller lignende. De må heller ikke bære mærkater, emblemer eller lignende, der agiterer for et bestemt synspunkt i forhold til aktuelle politiske spørgsmål eller giver udtryk for en bestemt politisk holdning, fx FN's Verdensmålsnål, den gule veteransløjfe ("Støt vore soldater"), emblem med EU-flaget eller det ukrainske flag.

De tilstedeværende på valgstederne skal rette sig efter valgstyrernes bestemmelser.

Læs mere om reglerne om valgagitation i afsnit 7.6, side 70 - 71 og om fotografering af stemmesedler og publicering af denne på de sociale medier i afsnit 7.7, side 71 - 72 i ministeriets vejledning.

Pressens adgang til stemmelokaler

Det er valgstyrerne, der afgør, om og på hvilken måde pressen skal have adgang til stemmelokalet.

Valgstyrerne skal sikre, at pressen ikke får adgang til lokalerne på en måde, der strider mod stemmehemmeligheden. Pressen må derfor under ingen omstændigheder overvære en vælgers stemmeafgivning i stemmerummet eller se, hvad en vælger har stemt, inden vælgeren lægger stemmesedlen i stemmekassen, da vælgeren skal folde stemmesedlen sammen på en sådan måde, at ingen kan se, hvad vælgeren har stemt.

Ministeriet henstiller, at valgstyrerne er særligt opmærksomme på, at mediernes interviews med bl.a. partiledere ikke må foregå på en sådan måde, at de er til gene for andre vælgere, fx ved at disse bliver filmet mod deres vilje, eller at adgangsvejene blokeres.

Læs mere om reglerne i afsnit 7.11, side 73 - 74 i ministeriets vejledning og i vedlagte notat, som blev taget til efterretning af magistraten den 7. marts 2022.

Vælgere skal oplyse fødselsdato

Valglisteføreren ved valgbordet skal spørge **alle** vælgere om fødselsdato, når vælgeren afleverer valgkortet.

Er vælgeren ikke optaget på valglisten

Hvis en vælger ikke er optaget på valglisten, eller hvis der er tvivl om vælgerens identitet, **skal** en valgstyrer tilkaldes. Inden valgstyreren kontaktes, kan det være praktisk at spørge, om vælgeren

- har fast bopæl i Frederiksberg Kommune
- er dansk statsborger
- er flyttet eller har meldt flytning fra en anden kommune til Frederiksberg Kommune eller er flyttet inden for Frederiksberg Kommune efter den 17. oktober 2022. Er det tilfældet, skal vælgeren stemme på det valgsted, der er knyttet til den "gamle" adresse
- er flyttet fra udlandet til Frederiksberg Kommune efter den 25. oktober 2022. Er det tilfældet, kan vælgeren ikke stemme, medmindre han/hun er optaget på udlandsvalglisten i den kommune, han/hun boede før flytning til udlandet.

Ingen vælger må afvises, før Folkeregistret har undersøgt, om der er sket en fejl.

Viser det sig, at vælgeren skulle have været optaget på valglisten, må valgstyrerne give valglisteføreren besked om, at vælgeren gerne må stemme. Valgsekretæren opretter vælgeren i den digitale valgliste.

Vælgere, der i forvejen har brevstemt

En vælger, der har afgivet en **godkendt** brevstemme, kan **ikke** stemme på valgdagen.

Hvis en vælger har brevstemt, vises en rød bjælke på skærmen med teksten **”Stemmeseddel må ikke udleveres”**, og en valgstyrer **skal** tilkaldes.

Kan vælgerens identitet ikke fastslås, eller er der mistanke om, at en brevstemme er falsk, eller at en vælger forsøger at stemme for en anden eller afgive stemme flere gange, **skal** Valgkontoret på rådhuset kontaktes hurtigst muligt.

Vælgere der ønsker hjælp/vejledning til stemmeafgivning

Alle vælgere har ret til at få hjælp til stemmeafgivning, dvs. også vælgere der blot har behov for at få forklaret stemmesedlens indhold og/eller få vejledning til fremgangsmåden ved stemmeafgivningen.

Vælgeren må selv bestemme, om personlig bistand til stemmeafgivning ønskes af to myndighedspersoner (i praksis valgstyrere) eller af en myndighedsperson og en personligt udpeget hjælper.

Se også pjece fra Indenrigs- og Boligministeriet om hjælp til stemmeafgivning mv. her: [Informationsfolder om hjælp til stemmeafgivning og hjælpemidler.docx \(live.com\)](#)

Vælgere med særlige handicap

Tilkendegiver vælgeren overfor en valgstyrer eller tilforordnet vælger udtrykkeligt og utvetydigt ønske om **kun** at få hjælp af **én** personligt udpeget hjælper, kan ønsket imødekommes, **hvis** vælgeren har en umiddelbart konstaterbar eller dokumenterbar fysisk eller psykisk funktionsnedsættelse, fx brækkede lemmer, brug af kørestol, krykkestokke, mobilitystok, førerhund el.lign.

Er funktionsnedsættelsen ikke umiddelbart synlig, kan den fx dokumenteres af ledsagekort eller parkeringskort udstedt af Danske Handicaporganisationer eller en lægerklæring eller erklæring udstedt af en offentlig myndighed.

Hjælpen kan ydes i stemmerummet, i valglokalet eller uden for valglokalet.

Hjælperne spørger om vælgerens fødselsdato og afleverer vælgerens valgkort – med oplysning om fødselsdatoen - til valgbordet. Når registrering er foretaget i valglisten, får hjælperne udleveret stemmesedlen.

Kan vælgeren ikke sætte kryds og sammenfolde stemmesedlen, gøres det af hjælperne, når vælgeren utvetydigt har tilkendegivet, hvad vælgeren ønsker at stemme.

Det er ikke tilstrækkeligt, at vælgeren medbringer en håndskrevet eller maskinskrevet seddel, hvor der står, hvad vælgeren ønsker at stemme.

Stemmesedler, der afkrydses uden for stemmerummet, skal lægges ned i transportable stemmekasser.

Læs mere om reglerne om hjælp til stemmeafgivningen i afsnit 7.4, side 65 - 69 i ministeriets vejledning.

Børn i stemmerummet

Vælgere skal som udgangspunkt være alene i stemmerummet, med mindre vælgeren har brug for personlig bistand.

Herudover kan det efter en konkret vurdering accepteres, at mindre børn går ind i stemmerummet med deres forældre. Der er ikke fastsat grænse for, hvor gamle børnene må være for at få lov til at gå med ind i stemmerummet, men det fremgår af ministeriets vejledning, at det er en forudsætning, at børnene er under den skolepligtige alder og endnu ikke har lært alfabetet.

Læs mere i afsnit 7.13, side 74 i ministeriets vejledning.

Ændring af valgsted for vælgere med handicap eller nedsat førlighed

Vælgere med handicap eller nedsat førlighed kan – efter ansøgning - blive overflyttet til et andet valgsted på Frederiksberg end det valgsted, de er tildelt i henhold til deres adresse.

Vælgerne skulle søge om dette senest den 24. oktober 2022 kl. 12. Det er altså ikke muligt at ændre valgsted på valgdagen.

Andre info

- Der vil på stemmesedlen være en firkantet afkrydsningsrubrik til venstre for partiets bogstav og navn og kandidaternes navne. Det bemærkes, at hvis vælgeren har sat kryds uden for rubrikken, bliver stemmesedlen ikke ugyldig.
- På valgbordene vil der være et skilt om, at vælgere kan henvende sig til personalet, hvis de har brug for lup eller sort filtpen. Disse hjælpemidler skal være til rådighed på alle valgsteder.

./. Vejledning til tilforordnede med bilaget "Valg for alle – en guide om handicaptilgængelighed til valg og folkeafstemninger" udgivet af Det Centrale Handicapråd vedlægges.

Valgets afslutning

Valget slutter kl. 20. Inden valget sluttes, skal valgstyrrerformanden dog spørge, om der er flere af de tilstedeværende, der ønsker at stemme.

Materiale fra de tilforordnede

Valgsekretæren indsamler valgkortene, tilbageleverede, ombyttede og ubrugte stemmesedler samt skemaer med stemmeseddelregnskab.

STEMMEOPTÆLLINGEN

Stemmeoptællingen er offentlig. Publikum må dog ikke have adgang til stemmematerialet og må ikke kunne genere optællingen.

Fra de brevstemmer, der er godkendt, fjernes yderkuvert og følgebrev. Herefter åbnes de små kuverter med stemmesedler.

Optællingen:

1. Stemmesedlerne fra stemmekasserne og de transportable stemmekasser og brevstemmerne fordeles på optællingsbordene.
  2. Stemmesedlerne sorteres i partilisteorden.
  3. Tvivlsomme, ugyldige og blanke stemmesedler afleveres til valgstyrenes bedømmelse.
- ./.
1. Reglerne om bedømmelse af og eksempler på gyldige og ugyldige stemmesedler fremgår af vedlagte hæfte.

Der tælles, hvor mange stemmer der er afgivet for hvert parti.

Hvert optællingshold består af et passende antal tilforordnede **1** og **2**.

Optællingen sker således:

1. **Optæller 1** tæller i bundter á 10 stk. og giver dem til
2. **Optæller 2**, der kontroltæller bundterne og samler 10 bundter á 10 stk. – det vil sige til samlede bundter á 100 stk. stemmesedler.
3. **Optæller 2** noterer
  - hvert bundt á 100 stemmesedler på holdets optællingsskema for bundter á 100 stk.
  - restbundter á 10 stk. stemmesedler i skemaet for bundter á 10 stk., og
  - restantallet i skemaet for enkelte stemmesedler.

Antallet føres ud til sammentælling. Resultaterne lægges sammen og anføres under "i alt".

Skemaet underskrives herefter af de to optællere.

4. Valgstyrene samler optællingsskemaerne til en samlet opgørelse.

.....

Kandidater må gerne være med til at sortere stemmesedlerne i bunker for hvert parti. Men en kandidat må ikke deltage i optællingen af, hvor mange stemmer, det parti, som vedkommende er opstillet for, har fået. Kandidater må dog gerne deltage i optællingen af stemmer afgivet for andre partier.

De tilforordnede skal under hele optællingen rette sig efter valgstyrenes anvisninger.

De tilforordnede må først forlade deres pladser, når valgstyrene har godkendt optællingen af stemmerne.

.....

VALGRESULTATER

1. Der **SKAL** straks ringes til Valgkontoret på rådhuset, når valgresultatet er klar.
2. Herefter **skal** valgresultatet oplæses for de tilstedeværende.

3. Resultatet, herunder opgørelsen af de ugyldige stemmer med angivelse af ugyldighedsgrunde, indføres i afstemningsbogen.

Alle valgstyrelser skal skrive under i afstemningsbogen. Herefter må valgstyrelserne forlade valgstedet. Dette gælder dog ikke formanden for valgstyrelserne, som følger med tilbage til rådhuset.

Valgkontoret ønsker alle et godt valg.

Venlig hilsen
VALGKONTORET